

RAAMATUNKÄÄNNÖSTYÖTÄ NAMIBIASSA – LISÄTIETOSIVUT

1. Dia

Powerpoint-esityksen aloitusdia

2. Dia -

3. Dia -

4. Dia -

5. Dia

- Kirkot valitsevat kääntäjät, joilla on hyvä oman äidinkiellensä osaaminen ja jonkinlaista koulutustaustaa.

- Raamatunkäännös tulee palvelemaan kaikkia kirkkoja, joten käännöstiimi on ekumeeninen. Tavoitteena on saada mukaan myös naisia.

- Yhtyneet Raamattuseurat (United Bible Societies, UBS) kouluttavat kääntäjät. Kääntäjillä tukena käännöstyön asiantuntijat, jotka ovat alkukielten asiantuntijoita ja kielitieteilijöitä.

- Käytössä moderni tekniikka mm. Paratext-käännösohjelma.

- Raamatunkäännöstyö on moniammatillista ja ammattimaista, pitkäjänteistä työtä.

6. Dia

Vuoden 2022 lopussa koko Raamattu oli käännetty 733 kielelle, joita puhuu 5,9 miljardia ihmistä.

Uusi testamentti puolestaan on käännetty lisäksi 1622 kielelle, joita puhuu 786 miljoonaa ihmistä.

7. Dia -

8. Dia

Martti Rautasen käänsi ensimmäistä kertaa Raamatun ndongan kielelle. Samalla hän loi ndongan kirjakielen. Hänen elämäntyönsä loi pohjan kielen ja koulutuksen kehitykselle. Lähetystyöntekijät uurastivat lukutaidon, terveydenhoidon ja koulutuksen saroilla, mikä näkyi Namibian itsenäistymisen aikana. Moni uuden itsenäisen valtion virkamies oli saanut koulutuksensa lähetyksen kouluissa.

Rautasen kääntämän Raamatun kieltä on uudistettu kerran, vuonna 1977 sekä käännetty uudelleen. Viimeisin käänös on vuodelta 1986. Kwanjaman käänös on vuodelta 1974.

9. Dia

Paljon on vettä virrannut Sambesissa Rautasen päivien jälkeen. Kukin sukupolvi elää omannäköistään elämää. Digisukupolvi tarvitsee Raamatun kielellä, jota ymmärtävät ja muodossa, joka on heille tuttu.

10. Dia

Namibian Pipliaseuran teettämän kielentutkimuksen mukaan kwanjama ja ndonga ovat eläviä kieliä, joille on mielekästä kääntää Raamatut kokonaan uudelleen. Kwanjamaa puhutaan myös Angolassa. Kielenpuhujat ymmärtävät toisiaan yli rajojen mutta kielten kirjoitusasussa, ortografiassa, on selkeä ero.

11. Dia

Namibiassa on 2,2 miljoonaa asukasta ja yli puolet ihmistä väestöstä puhuu kwanjamaa tai ndongaa äidinkielenään.

Namibiassa on lukuisia kieliä. Koulukieliä on esimerkiksi 10. Lapsilla on oikeus omakieliseen opetukseen kolme ensimmäistä kouluvuotta. Sen jälkeen opetuksessa siirrytään käyttämään yhä enemmän englantia, joka on maan virallinen kieli. Itsenäisyyden alussa englannista tehtiin virallinen kieli yhdistämään lukuisia etnisiä ryhmiä. Tänä päivänä vähemmistökielet ovat yhä puhuttuja ja niiden asemaa halutaan vahvistaa englannin rinnalla.

12. Dia

Väestön keski-ikä on 21,8 vuotta. Kristittyjä on yli 90 %, joista noin puolet luterilaisia.

Namibian lukutaitoaste on Afrikan korkeimpia: 91 %. Itsenäistymisen jälkeen Namibian hallitus aloitti mittavat lukutaitokampanjat. Joidenkin heimojen kohdalla, kuten himbojen ja dhimbojen, lukutaitoisuus on alhaista kulttuurisista syistä.

Lähde: CIA World Factbook

13. Dia -

14. Dia -

15. Dia

Uusi käänös tehdäänkin Namibian ja Angolan Pipliaseuran yhteistyönä ja se tulee käyttöön molemmissa maissa. Ekumeenisessa käänöstöryhmässä on työntekijöitä

Angolasta ja Namibiasta ja he edustavat eri kirkkokuntia. Käännös tulee palvelemaan kaikkia kirkkoja.

16. Dia

Uudet käännökset kwanjamaksi ja ndongaksi kannattaa tehdä samanaikaisesti. Yhtäläisyyden lisäksi saavutetaan kustannus- ja synergiaetuja.

Hankkeen tavoitteena on tuottaa paikallisten kirkkojen käyttöön ymmärrettävät ja helppokäyttöiset ndongan- ja kwanjamankieliset raamatunkäännökset.

17. Dia

Magdalena, raamatunkääntäjä kertoo: ”Käännöstyössä on neljä vaihetta: 1. Kääntäjä tekee pohjakäännöksen tekstistä, joka käydään työryhmässä ja korjataan. Lisäksi ndongan ja kwanjaman kielen käännökset tarkistetaan yhteen sopiviksi. Myös käännöskonsultit käyvät tekstit läpi. 2. Korjausten jälkeen laitamme tekstit arviointiin seurakuntiin ja erityisille nuorille. He ovat kielen asiantuntijoita. 3. Arviointien jälkeen kokoonnumme jälleen kääntäjien kanssa muokkaamaan tekstien ymmärrettävyyttä palautteen pohjalta. 4. Lopuksi käymme vielä käännöskonsultin kanssa läpi tekstit.

18. Dia

Uusissa raamatunkäännöksissä on tavoitteena välittää Raamatun alkutekstien sanoma lukijalle siten, että merkitys avautuu tuoreena ja ymmärrettävänä nykykielellä. Kääntäjät joutuvat painimaan terminologian kanssa, miettimään, millaisia sanoja ja termejä käytetään, jotta sanoma avautuu kussakin kontekstissa oikein.

19. Dia -

20. Dia -

21. Dia

Markuksen evankeliumista tehtiin kirjanen nuorille Raamatun opiskeluun. Kirjasen yhteydessä oli liite, jolla testattiin kielen ymmärrettävyyttä ja kerättiin nuorilta palautetta sekä Namibiassa että Angolassa.

22. Dia

Koska käännös tulee kaikkien kirkkokuntien käyttöön, kokonaisuuteen kuuluvat myös apokryfikirjat.

23. Dia -